कृषि, उद्योग तथा पशुपंक्षीको वृहत प्रदर्शनी

कृषि एक्स्पो

भाद्र २७-३०, २०८१

कटहरी, मोरंग

आयोजक

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ कोशी प्रदेश

प्रवर्द्धक

प्रदेश सरकार
कोशी प्रदेश, विराटनगर

कृषि, उद्योग तथा सहकारी मन्त्रालय
कोशी प्रदेश, विराटनगर

सहयोगी संस्था

Sahaj
Partner for innovations in agricultural markets

कटहरी गाउँ पालिका

कोशी प्रदेश परिचय

कोशी प्रदेशको क्षेत्रफल २५,९०५ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यस प्रदेशको पूर्वमा भारतको पश्चिम बंगाल प्रदेश, पूर्व-उत्तरमा भारतको सिक्किम प्रदेश, पूर्व-दक्षिण तथा दक्षिणमा भारतको विहार प्रदेश, पश्चिम-दक्षिणमा नेपालको मधेस प्रदेश तथा पश्चिम उत्तरमा नेपालको बागमती प्रदेश र उत्तरमा चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत पर्दछ । यस प्रदेश अन्तर्गत झापा, मोरङ, सुनसरी, ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, तेह्रथुम, धनकुटा, संखुवासभा, भोजपुर, सोलुखुम्बु, खोटाङ, ओखलढुंगा र उदयपुर गरी कुल १४ वटा जिल्लाहरू रहेका छन् । भौगोलिक रुपले यो प्रदेश हिमाल, पहाड, भित्री मधेस र तराई मिलेर बनेको छ । उत्तरमा हिमाली भेग, मध्ये भागमा पहाड र दक्षिणी भागमा तराईका जिल्ला छन् । कोशी नदीको पश्चिमी भेगमा महाभारत र चुरे पहाडको बिचमा होचो भू-भाग समेटिएका भित्री मधेसका जिल्ला रहेका छन् । यो प्रदेशमा नेपालको सबैभन्दा होचो भू-भाग समुन्द्र सतहबाट ५८ मिटरको उचाईमा रहेको केचना-कवलदेखि ८,८४८.८६ मिटर उचाई रहेको विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथा रहेको छ । तराई, पहाड र हिमालसहितको यो प्रदेशमा नेपालको सबैजसो भौगोलिक विविधता रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार कोशी प्रदेशको जनसङ्ख्या ४९,६१,४१२ रहेको छ, जसमध्ये पुरुष सङ्ख्या २४,१७,३२८ (४८.७२ प्रतिशत) र महिला सङ्ख्या २५,४४,०८४ (५१.२८ प्रतिशत) छ ।

कृषि कोशी प्रदेशको अर्थतन्त्रको मुख्य स्तम्भ हो । कृषि क्षेत्रले कोशी प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कम्तीमा ३३ प्रतिशत योगदान गर्दै आएको छ । त्यसबाहेक कृषिमा आधारित प्रशोधन उद्योग र कृषि उत्पादनको व्यापारले उद्योग र सेवातर्फको गार्हस्थ्य उत्पादनमा समेत उल्लेख्य भूमिका निर्वाह गरिरहेकाले समग्र अर्थतन्त्रमा कृषि क्षेत्रको प्रत्यक्ष र परोक्ष गरी ४० प्रतिशत भन्दा धेरै योगदान रहेको अनुमान छ । अध्ययन अनुसार कृषि अर्थतन्त्रमा सबैभन्दा बढी योगदान गर्ने उत्पादन धान हो । तरकारी, आलु, मकै, अलैंची, अदुवा, तेलहन त्यसपछिका प्रमुख बाली हुन् । दुग्ध उत्पादन, खसी बाख्राको मासु र बंगुरको मासु कोशी प्रदेशमा पशुपालनतर्फका प्रमुख उत्पादन हुन् । गाईपालन, बाख्रापालन र बंगुरपालनका लागि सुनसरी, मोरङ, झापा, इलाम, उदयपुर, धनकुटा, भोजपुर, खोटाङ जिल्ला यस प्रदेशका प्रमुख जिल्ला हुन् । यस प्रदेशमा रहेका प्रमुख कृषि बालीमा चिया, अलैंची, धान, मकै, गहुँ, आलु, कोदो आदि हुन् । तरकारी र फलफूल पनि यो प्रदेशका प्रमुख बालीका रुपमा रहेका छन् । बाख्रापालन, दुग्ध उत्पादन र बंगुरपालन यहाँका प्रमुख पशुपालनका विकल्प हुन् । तराईको भूमि ऊर्वर रहेको छ । तराई र भित्री मधेसका जिल्ला झापा, मोरङ, सुनसरी र उदयपुर धान, गहुँ, तरकारी, उखु, मकै, आलु जस्ता उत्पादनका लागि महत्वपूर्ण छन् । अदुवा, अलैंची, चिया, अम्रिसो आदि यो प्रदेशका पहाडी जिल्लामा हुने प्रमुख उत्पादन हुन् । सुन्तला, जुनार र कागती पहाडका प्रमुख फलफूल हुन् भने केरा, आँप र लिची तराईमा उत्पादन हुने प्रमुख फलफूल हुन् । किवी, एभोकाडो खेती पहाडी जिल्लामा विस्तार भइरहेको छ । झापा सुपारीका लागि प्रख्यात छ । छुर्पी इलाम, पाँचथर, ताप्लेजुङ लगायतका जिल्लामा प्रमुख रुपमा उत्पादन हुने गरेको छ । अलैंची यहाँको प्रमुख निर्यात बाली हो । अम्रिसो, अदुवा कन्दा र मुला जस्ता तरकारी पनि भारत निर्यात हुने गरेको छ । छुर्पी अमेरिका लगायतका देशमा निर्यात भइरहेको र यसको बाह्रय व्यापार निरन्तर बढिरहेको अवस्था छ ।

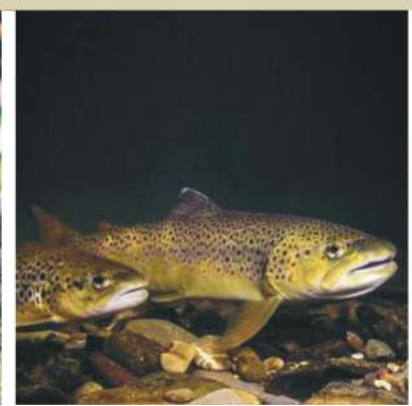

कृषि एक्स्पोको सान्दर्भिकता र प्रभाव

आधुनिक युगमा अर्थतन्त्रको सवलताका लागि उद्योग, वाणिज्य, पर्यटन, शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात र कृषिको विकास आवश्यक आधारहरु हुन् । जैविक विविधता, ऐतिहासिक, पुरातात्विक महत्व तथा अत्यन्तै रमणिय प्राकृतिक स्थलहरुले भरिएको कोशी प्रदेशको व्यापार विस्तारका लागि यस एक्स्पोको महत्व अझ बढि रहेको छ । यस क्षेत्रका कृषि तथा पशुपालनका उत्पादनहरुको बजारीकरण र यहाँका प्रचुर सम्भावनाहरुलाई दृष्टिगत गरी एक्स्पोमा अलग अलग परिसर बनाई विविध उत्पादन तथा सेवाहरुको प्रवर्द्धन गर्ने मुख्य उद्देश्य रहेको छ । कृषि तथा पशुपालनका उत्पादन र उपभोक्ताबीचको प्रत्यक्ष सम्बन्धमा नजीकपन ल्याउन र लगानीकर्तालाई नया व्यवसाय सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने गरी आयोजना हुने यस एक्स्पोले समग्र राष्ट्रकै अर्थतन्त्रलाई अभिवृद्धि गर्न अमूल्य योगदान पुऱ्याउनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

प्रदेश स्तरमा आयोजना हुने यस्ता एक्स्पो तथा प्रर्दशनीले कृषक, उत्पादक तथा उपभोक्ताबीच प्रत्यक्ष सम्बन्ध गाँसी, व्यापारिक चहल पहल बढाई समस्त आर्थिक क्षेत्र फस्टाउने कार्यमा उल्लेख्य भूमिका खेल्ने सर्वविदितै छ । साथै नेपाल लगायत विदेशी राष्ट्र समेतबाट लगानीकर्ता, खरीदकर्ता, आयातकर्ता तथा आम जनता आउने भएकाले भविष्यमा लगानीका नया अवसरहरु श्रृजन । हुने हुँदा यस एक्स्पोको महत्व अझै बढी देखिन्छ ।

एक्स्पोको माध्यमद्वारा सरोकारवाला क्षेत्र तथा सरकारको ध्यान केन्द्रित गराई यस क्षेत्रलाई कृषि व्यवसाय केन्द्रको रुपमा विकास गर्ने लक्ष्य रहेको छ । स्थानीय स्तरमा आयोजना हुने जुनसुकै कार्यक्रम सफल हुनुमा स्थानीय निकायको भूमिका अत्यन्तै महत्वपुर्ण हुन्छ । कृषि व्यवसायीक केन्द्रतिर उन्मुख भइरहेको यस प्रदेशमा आयोजना हुने यस्ता कार्यक्रमले लगानीका थुप्रै अवसरहरु श्रृजना गर्दछन् । विशेषगरी औद्योगिक तथा कृषि व्यावसायिक क्षेत्रमा परिणत भइरहेको यस क्षेत्रमा सरकारी तथा गैरसरकारी निकायबाट प्राप्त हुने सहयोग नआएमा एक्स्पोको पूर्ण सफलताको कल्पना गर्न सकिन्न ।

मिति र स्थान

मिति : भाद्र २७-३०, २०८१

स्थान : कृषि थोक बजार, कटारी, मोरङ, कोशी प्रदेश, नेपाल

एक्स्पोको उद्देश्य :

- आधुनिक खेतीका लागी प्रोत्साहित गर्न कृषि प्रविधि र उपकरणमा नवीनतम प्रगतिहरू प्रदर्शन गर्ने।
- किसान, अनुसन्धानकर्ता र नीति निर्माताहरुलाई विचारहरु आदानप्रदान गर्न, उत्कृष्ट अभ्यासहरु साझा गर्न एउटा साझा थलोको निमार्ण गर्ने ।
- प्रदर्शकलाई आफ्नो उत्पादन, सेवा तथा पशुपक्षिंको सम्भावित ग्राहक, लगानीकर्ता तथा वितरक माझ प्रदर्शन गरी व्यापार विस्तारको अवसर प्रदान गर्ने ।
- कृषिका लगानी र उद्यमशीलताका अवसरहरू देखाउँदै ग्रामीण क्षेत्रमा आर्थिक विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- उत्पादकहरूलाई बजार, क्रेता र आपूर्तिकर्ता सँग जोडी नयाँ बजार तथा ग्राहकको पहुँचका लागि मद्दत गरी मुनाफामा बृद्धि गर्ने ।
- दिगो खेतीका अभ्यास, वातावरण संरक्षण, र पशु कल्याणको बारेमा शिक्षित गर्ने ।
- कृषि र पशुपालनको विकासमा योगदान गर्ने किसान, पशुपालनकर्ता तथा अनुसन्धानकर्ताहरूको उपलब्धिहरु पहिचान तथा पुरस्कृत गर्ने ।
- वैदेशिक लगानीका सम्भावना पहिचान गरी त्यसका लागि आवश्यक वातावरणको निर्माण गर्ने ।
- स्थानीय उत्पादन तथा सेवाको बजार प्रवर्द्धन गर्ने एवं कृषक, व्यवसायीहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने ।
- स्थानीय उत्पादनमा गुणात्मक सुधारगरी अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धी बनाउन सहयोग गर्ने ।
- देश विदेशका कृषक व्यवसायीहरुसंग अनुभव आदान प्रदानको अवसर प्रदान गर्ने ।
- कृषि पेशालाई व्यवसायीक रुपमा उन्मुख गराउन सहयोग गर्ने ।

एक्स्पो का आकर्षणहरू

- नविनतम् औजार, यन्त्र तथा प्रविधिको प्रदर्शनी
- उन्नत जातका पशुपक्षि प्रदर्शनी
- पर्यावरण-मैत्री समाधानहरूको प्रदर्शनी
- शैक्षिक कार्यशाला र सेमिनार गोष्ठि
- नयाँ नयाँ अनुसन्धान र परियोजनाहरूको प्रस्तुती
- बजार तथा ब्यापारका अवशरहरु
- पशुपक्षिं तथा कृषि उपज प्रतियोगिता
- खेत देखी भान्साको अनुभव तथा फुड फेस्टिभल
- सरोकारवालाहरु बिच सिमन्वयको अवशर

प्रर्दशनी हुने वस्तु तथा सेवाहरू

- कृषि औजार तथा यन्त्र
- उन्नत तथा स्थानीय बिउबिजन
- किटनाशक तथा मलखाद
- व्यवसायीक प्रविधि
- कृषि उत्पादन तथा सेवा
- उन्नत जातका पशुपंक्षि
- भेटेनरी औषधी तथा सेवा
- अनुसन्धान तथा शैक्षिक संस्था
- सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था
- खाद्य वस्तु उत्पादक

सुविधाहरू

- नयाँ उत्पादन प्रदर्शनी, सेमिनार तथा गोष्ठि स्थल
- चौविसै घण्टा सि. सि. टि. भि. सहितको सुरक्षा
- वाइफाई, इन्टरनेट, टेलिफोन
- प्राथमिक उपचार तथा दमकल
- चौविसै घण्टा विद्युत तथा खानेपानी
- प्रवेश निशुल्क

प्रचार–प्रसार

- पत्रकार सम्मेलन, राष्ट्रिय तथा स्थानीय पत्रिका
- टि भी, रेडियो, एफ. एम. तथा माइकिङ
- होर्डिङ बोर्ड, पोल ब्यानर, क्रस ब्यानर
- ब्रोसर, पोष्टरिङ, चिठिपत्र
- वेभसाइट, इ-मिडिया, सोसियल मिडिया

विस्तृत जानकारीका लागि

कृषि एक्स्पो सचिवालय
नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ कोशी प्रदेश
बरगाछी, विराटनगर, कोशी प्रदेश, नेपाल
फोन नं.:०२१-५७४०१८
मोवाइल : ९८५२०४००५२, ९८५११२०५६३

Event Layout